

Què ha fet i què farà la Generalitat de Catalunya per al malalt mental^(*)

pel Dr. Salvador Vives

Delegat especial de la Generalitat
als Serveis de Psiquiatria de Catalunya

TOTHOM s'ha preocupat, més o menys, dels efectes que la guerra antifeixista i la revolució social que vivim han tingut sobre la salut mental del nostre poble. S'ha cregut que els casos de bogeria, de pertorbació de les facultats mentals, han hagut d'ésser molt nombrosos, tant al front de guerra com a la reraguarda, i s'ha temut que els pobres malalts mentals no trobarien lloc on ésser assistits degudament.

Diguem tot seguit que ni la una cosa ni l'altra no són exactes. Ni els casos de pertorbació no han estat tan nombrosos com hom suposa, ni a cap malalt mental no li ha mancat l'assistència en la institució adequada.

És evident que de la guerra i la revolució en brollen a raig fet xocs morals i traumatismes físics, emocions excitants i depriments, pors i angoixes, penalitats i fatigues que poden comprometre l'estat de salut i l'equilibri de les nostres facultats mentals. Però també és evident que el nostre psiquisme, el nostre esperit, el nostre sistema nerviós, té mecanismes de compensació, de defensa contra l'acció agressiva d'aquelles causes. I així succeeix que de totes les persones que han sofert l'acció de les dites causes, solament una mínima part presenten trastorns mentals duradors i que reclamen cura i assistència especials.

Aquestes persones, en general, estaven, ja abans, predisposades d'una manera temporal o permanent a la pèrdua del govern o domini de les seves facultats mentals.

Hi ha hagut, sí, un augment del nombre de casos de folia amb ocasió, més que no pas a conseqüència, de la guerra i la revolució, però aquest augment és relativament petit.

Ara : que tothom es tranquil·litzi quan a la temença de no haver pogut ésser satisfetes totes les necessitats d'assistència dels malalts mentals.

La informació que ininterrompudament ens arriba en el lloc de control i responsabilitat que ocupem, ens permet d'afirmar d'una manera categòrica que, a Catalunya, cap malalt mental no s'ha hagut de quedar al carrer quan ha tingut necessitat d'ésser hospitalitzat durant aquest temps de guerra i de revolució, cosa que no succeïa pas així abans del 19 de juliol.

Gràcies a l'acció conjunta dels poders públics (Generalitat, Ajuntaments) i de les masses treballadores, les capacitats d'assistència als malalts mentals han augmentat considerablement.

L'Ajuntament de Barcelona, en incautar-se de l'ex-col·legi de Jesús-Maria, de Sant Gervasi, i establir-hi el Sanatori Mental Municipal, ampliava i millorava considerablement els serveis de l'antic Asil del Parc.

La Conselleria de Sanitat i Assistència Social, en apropiant-se els dos Establiments Psiquiàtrics de Vilaboi, l'Institut Mental de Barcelona i l'Institut Pere Mata de Reus, i con-

(*) Conferència radiada el dia 27 de febrer del 1937.